

Fővárosi Ítélet

Az ügy száma: 1.Pf.20.871/2021/5.

A felperesek: Felperes1, Cím5, I. rendű,
Felperes2, Cím5, II. rendű

A felperes képviselője: dr. Landes Judit ügyvéd, Cím10, aki az I. és II. rendű felperest képviseli

Az alperesek: Alperes1, Cím1, I. rendű,
Alperes2, Cím1, II. rendű

Az alperesek képviselője: dr. Ujj Péter ügyvéd, Cím11, aki az I. és II. rendű alperest képviseli

A per tárgya: végrendelet érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 10.P.20.204/2020/40.

r é s z í t é l e t:

A Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatja és az alperesek által az állam javára fizetendő eljárási illeték összegét 1.365.000 (egymillió-háromszázhatvanötezer) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II. rendű alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I-II. rendű felperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 470.000 (négy-száz-hetvenezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak – az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára – 2.500.000 (kétf-millió-öt-száz-ezer) forint fellebbezési illetéket.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] név3 (a továbbiakban: örökhagyó) a felperesek apja és az I. rendű alperes élettársa volt. A II. rendű alperes az I. rendű alperes lánya.

[2] Az örökhagyó kizárólagos tulajdonában állt az cím16 szám alatti és a cím17 szám alatti ingatlan.

[3] Az örökhagyó a felperesek anyjával kötött házasságának felbontását követően 2010 márciusától élettársi kapcsolatban élt az I. rendű alperessel.

[4] Az örökhagyó nevével ellátott, 2016. december 2-án, helység8-ban kelt végrendelet két lapból áll, azokon alul oldalszám (1-2) és a tanúk aláírása található. A végrendelet 2. lapján táblázatban szerepel a tanúk neve, lakcíme, személyi igazolvány száma és tanú tanú aláírása. Az okiraton feltüntetett „tanú3” aláírás nem a névtulajdonos kezétől származó.

[5] A végrendelet szerint az örökhagyó az helység⁶, valamint a helység⁷ ingatlan örökösévé nevezte a felpereseket $\frac{1}{4}$ -ed - $\frac{1}{4}$ -ed arányban, az I. rendű alperest $\frac{1}{2}$ -ed arányban, az ingatlanok teljes haszonélvezetére a II. rendű alperest jogosítva. Minden ingó vagyonát az I. rendű alperesre hagyta.

[6] Az örökhagyó hagyatékában volt további, helység⁴, illetőleg helység külterületi ingatlanok eltérő tulajdoni hányada. Ezekre a vagyontárgyakra vonatkozó rendelkezést a végrendelet nem tartalmaz.

[7] név³ 2018. július 15. napján elhunyt. Hagyatékát dr. Bíró^{né} dr. Tóth-Zsiga Beatrix közjegyző 14021/Ü/1177/2018/63. számú határozatával kijavított 14021/Ü/1177/2018/48. számú végzésével részben teljes, részben ideiglenes hatállyal adta át az örökösök, a peres felek részére.

[8] Dr. Holéczy Zsuzsanna igazságügyi szakértő megállapította, hogy a végrendeleten szereplő „név³” aláírás nem ugyanattól a személytől származik, mint az általa vizsgált összehasonlító minták.

[9] A felperesek keresetükben a végrendelet érvénytelenségének és hatálytalanságának megállapítását kérték alaki és tartalmi okokra hivatkozással. Az érvénytelenségi okot a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7:17. § (1) bekezdés *b*) pontjára, valamint (3) bekezdésére alapították. Érvelésük szerint a végrendeletet nem az örökhagyó írta alá, a tanúk együttesen nem voltak jelen, a tanúi minőség nem állapítható meg az okiratból, a két lapból álló végrendelet nem tartalmaz oldalszámokat.

[10] Érdemi érvénytelenségi okként a Ptk. 7:40. § (1) bekezdés *a*)-*c*) pontjait megjelölve akarati hibára hivatkoztak; az örökhagyó abban a téves feltevésben volt, hogy az I. rendű alperessel élete végéig fennáll majd élettársi kapcsolata. Az érvénytelenség jogkövetkezményei tekintetében a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: He.) 89. §-ának alkalmazását kérték (tulajdonjog bejegyzése, hagyaték birtokba adása). A végrendelet hatálytalansága iránti igényüket a Ptk. 7:46. §-ára alapították, mert az örökség megnyíltakor az örökhagyó és az I. rendű alperes között az életközösség már nem állt fenn, annak visszaállítására nem volt kilátás.

[11] További keresetként terjesztették elő három gazdasági társaság üzletrészeinek tulajdonjoga, illetve ellenértékének pénzbeli megtérítése, valamint az helység⁶ és helység⁷ ingatlanok használati díja iránti követelésüket.

[12] Az alperesek ellenkérelme az eljárás megszüntetésére, míg érdemben a kereset teljes elutasítására irányult; valamennyi érvénytelenségi, hatálytalansági ok fennálltát vitatták.

[13] Az elsőfokú bíróság részítéletében megállapította, hogy név³ 2016. december 2. napján kelt végrendelete érvénytelen. Felhívta a hagyatéki ügyben eljáró dr. Bíró^{né} dr. Tóth-Zsiga Beatrix monori közjegyzőt, hogy a részítélet jogerőre emelkedését követően név³ hagyatékát a törvényes öröklés rendje szerint adja át. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 1.479.770 forint + áfa, összesen 1.879.310 forint részperköltséget, továbbá az állam javára, az illetékhivatal külön felhívására 1.485.000 forint részjelzársi illetéket.

[14] A kereseti kérelmeket elkülönítetten tárgyalta; részítéletében a végrendelet érvénytelensége, hatálytalansága iránti igényeket bírálta el.

[15] Az alperesek alaki védekezését alaptalannak találta (16/I. számú végzés), mivel a felperesek keresetlevelükben, illetve perfelvételi nyilatkozataikban a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályainak megfelelő kereseti kérelmet terjesztettek elő.

[16] Alkalmazott jogszabályként ismertette a Ptk. 7:17. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *c)* pontjait, (2), (3) bekezdését, a 7:37. § (1)-(5) bekezdését. Megállapította, hogy a felperesek keresetösségi joga törvényes örökös minőségükre figyelemmel fennáll.

[17] A végrendelet alaki kellékeinek vizsgálata során megállapította, hogy a végakarati tételének helyét nem kötelező az okiraton feltüntetni.

[18] A más által írt végrendeletre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, mert az okirat szövege gépeléssel készült és tanúk is közreműködtek. Az örökhagyó aláírásának vizsgálatkor aggálytalan szakvéleményként fogadta el dr. Holéczy Zsuzsanna igazságügyi írásszakértő elsőként előterjesztett és kiegészítő szakvéleményét, továbbá értékelte a végrendeleti tanúk vallomását. Hangsúlyozta a szakvélemények elkészítéséhez rendelkezésre álló, az örökhagyótól származó, részben hivatalos írásminták mennyiségét és keletkezésének 15 éves időszakát, az eredeti végrendelet tanulmányozhatóságát.

[19] Jelentőséget tulajdonított annak a szakértői megállapításnak, hogy valamennyi írásminta azonos kézeredetű aláírást tartalmaz, melyekre tekintettel a szakértő az aláírásminták valódiságának megkérdőjelezésére nem látott okot. A szakvélemény következtetése szerint az összehasonlító minták a névtulajdonostól származtak, a végrendeleten szereplő „név3” aláírás azonban nem ugyanattól a személytől ered, mint az összehasonlító minták. Ha az összehasonlító minták név3tól származtak, akkor a végrendeleti aláírások nem valódiak, azok nem a névtulajdonos név3tól származnak.

[20] A végrendeleti tanúk perben tett vallomását is elemezve az elsőfokú bíróság nem találta kétséget kizáróan megállapíthatónak azt, hogy a végrendeleten olvasható örökhagyói aláírás az örökhagyó kezétől származna. A tanúk nem tudták bizonyítani, hogy az örökhagyó előttük írta alá a nevét és arra vonatkozóan sem nyilatkoztak, hogy az örökhagyó az aláírását jelenlétükben magáénak ismerte volna el. Ezért nem találta igazoltnak a Ptk. 7:17. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt feltételek teljesülését.

[21] A részítélet indokolása szerint a végrendeleti tanúk státusza megállapítható az okirat 2. lapján található táblázatból; aláírásuk szerepel a táblázat alatt, és azzal egyezően a végintézkedés első lapján.

[22] A jogszabályi rendelkezések alapján kifejtette, hogy a végrendelet érvényességéhez támasztott feltételeknek együttesen kell teljesülniük. Az együttes teljesülés hiánya alapján megállapította az alaki okból fennálló érvénytelenséget. Döntése értelmében okafogyottá vált az érdemi érvénytelenségre és hatálytalanságra alapított kereseti kérelmek elbírálása, ezért e körben nem vizsgálódott. A végrendeleti örökhagyó által aláírásának hiányában a végintézkedés az örökhagyó nyilatkozataként nem értékelhető.

[23] A He. 89. §-a szerinti rendelkezést mellőzte, mert a hagyatéki végzésben meghatározott hagyatéki tárgyak mértékében (az ingatlanok tulajdoni hányada) és értékében vita nem volt.

[24] Az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint az örökhagyó hagyatékának törvényes öröklés szerinti átadása a közjegyző hatáskörébe tartozik. Ennek következményeként az alperesek a végrendelettel érintett ingatlanokat ingóságaiktól kiürítve kötelesek elhagyni, az örökhagyó ingóságait a felpereseknek átadni. A közjegyző is rendelkezhet a felperesek tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyeztetése iránt, azt a jogerős hagyatékátadó végzés birtokában a felperesek is kezdeményezhetik. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén az ingatlanok kiürítése iránti igény végrehajtási eljárásban is érvényesíthető.

[25] A további kereseti kérelmek elkülönített tárgyalásáról határozott, figyelemmel a lefolytatandó széleskörű bizonyításra és az érvénytelenségi, hatálytalansági igény előkérdés jellegére.

[26] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdés szerint eljárva megállapította, hogy a végrendeleten szereplő örökhagyói aláírás nem az örökhagyótól származik, tanú3 táblázatba foglalt aláírása nem sajátkezü, a tanúk pedig nem egyidejűleg írták alá az okiratot. Ezért a végrendelet érvénytelenségét megállapította, mellőzve az érdemi érvénytelenségi és a hatálytalansági okokra alapított kereseti kérelmek érdemi elbírálását.

[27] A részperköltség tárgyában a Pp. 82. §-a, 87. § (1)-(2) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdése, valamint a (3) bekezdés *a)*, *b)* pontjai alapján határozott. A jogi képviselő rész munkadíja kapcsán figyelembe vette a költségfelszámításban foglaltakat és a részítéleti teljeskörű pernyertességet.

[28] Az elsőfokú bíróság részítélete ellen az I-II. rendű alperesek fellebbeztek. Kérték az elsőfokú részítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, a felperesek első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését.

[29] A Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* pontjára hivatkozással a bizonyítás eredménye okszerűtlennek minősítését és a tényállás módosítását kérték akként, hogy a két tanú nyilatkozata szerint a végrendelkező együttes jelenlétükben aláírását magáénak ismerte el.

[30] Tévesnek ítélték azt a részítéleti megállapítást, amely szerint a tanúk nem tudták igazolni, hogy jelenlétükben az örökhagyó az aláírását magáénak ismerte el. A táblázatban tanú3 tanú aláírása nem a kezétől származik, de azon kívül aláírta a végrendeletet. A tanúk nem állították, hogy az örökhagyó előttük írta volna alá a végrendeletet, ezért az igazságügyi írásszakértői szakvéleménynek jelentősége nem volt.

[31] A Ptk. 7:17. § (1) bekezdés *b)* pontjára figyelemmel azt kellett vizsgálni, hogy a végrendelkező az aláírását két tanú előtt, azok együttes jelenlétében a magáénak ismerte-e el. Az elsőfokú részítélet megállapítása szerint a tanúk azt sem adták elő, hogy az örökhagyó az aláírását a jelenlétükben a magáénak ismerte volna el {részítélet [24] bekezdése}.

[32] Ezzel szemben a zárórészben az érvénytelenség egyik okaként az szerepel, hogy tanú3 táblázatba foglalt aláírása nem a kezétől származó. A [24] bekezdés ellenben tartalmazza, hogy tanú3 aláírása is olvasható a táblázat alatti részen, ezért az elsőfokú bíróság nem értett egyet a felperesek előadásával. A zárórész megfogalmazása alapján úgy tűnik, hogy az elsőfokú bíróság következtetése szerint a tanúk nem egyidejűleg írták alá az okiratot. Ez a megállapítás azonban iratellenes.

[33] Kifogásolták, hogy a végrendeleti tanúkat nem nyilatkoztatta a bíróság arra vonatkozóan, hogy jelenlétükben az örökhagyó aláírását magáénak ismerte-e el. Idézték Fazekasné tanú1 tanú vallomását (23. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal), mely szerint az örökhagyó hozta be a végrendeletet és kérte annak aláírását. tanú3 vallomásából (29. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldal) megállapítható, hogy a két tanú a végrendeletet egyidőben írta alá. Nyilatkozata alapján („Azt mondta, hogy ő írta alá, mi pedig ezt az állítását elfogadtuk”) az elsőfokú bíróság következtetése téves. Ezért a bizonyítás kiegészítése szükséges, a tanúk ismételt meghallgatása az aláírás örökhagyó általi elismerésére vonatkozóan.

[34] Az I-II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme a részítélet helybenhagyására irányult, emellett kérték az alperesek kötelezését másodfokú perköltségeik megfizetésére.

[35] Az alperesek jogorvoslati kérelmükben nem vitatták a szakvélemény megállapításait, a kiegészítő szakértői véleményre sem tettek észrevételt. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor részítéletét a szakvéleményre alapozva megállapította, hogy a végrendeleten szereplő aláírás nem az örökhagyótól származik, így a végintézkedés érvénytelen.

[36] Mivel a végrendeleten található aláírás nem az örökhagyótól származik, a végrendeleti tanúk sem igazolhatták azt, hogy az örökhagyó jelenlétükben magáénak ismerte volna el aláírását. A tanúkhöz az alperesek jogi képviselője is kérdést intézhetett volna a per tárgyalásán; a bizonyítás kiegészítésének helye nincs. Mindemellett az alperesek tárgyalás tartását sem kérték fellebbezésükben.

[37] A végrendelet tartalmát is idézve a tanúvallomások téves fellebbezési értelmezését hangsúlyozták; a tanúk előadása szerint sem előttük történt az aláírás és annak örökhagyó általi elismerését sem igazolták a vallomások. Az elsőfokú eljárásban is megjelölt Ptk. 7:11. §-a értelmében végrendelkezni csak személyesen lehet; ha az okiraton nem az örökhagyó aláírása szerepel, úgy a végrendelet nem lehet érvényes.

[38] Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott a Ptk. 7:17. § (1) bekezdés *b)* pontjának értelmezésével arra a következtetésre, hogy az okirat az alaki előírásoknak nem felel meg: az irat nem az örökhagyó kézírását tartalmazza, a két tanú együttes jelenlétében az örökhagyó nem ismerte el az aláírást a magáénak. Az elsőfokú bíróság nem vont le téves következtetést a rendelkezésre álló adatokból, részítélete a Pp. 346. § (3)-(5) bekezdésében írtaknak megfelelő.

[39] A Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* pontjára hivatkozás alaptalan, a tényállás módosítására, kiegészítésére nincs lehetőség; az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás elemeit okszerűen mérlegelve hozta meg döntését. A szakértő nem tartotta reálisnak, hogy az összehasonlító írásminták ne az örökhagyótól származnának; a hivatalos iratokon lévő aláírások örökhagyói eredete igazolt. A szakvélemény értékelésével összefüggésben az elsőfokú részítelet [21] bekezdését, míg a tanúvallomások megítélése tekintetében a [22]-[23] bekezdéseit idézték: a tanúk sem tudták igazolni, hogy a végrendeleten szereplő aláírást az örökhagyó, együttes jelenlétükben, a magáénak ismerte volna el.

[40] A további alaki kellékek vizsgálatának (keltezés helye, sorszámozás, tanúkenti minőség és aláírás) azért sincs jelentősége, mert e megállapítások olyan okiratra vonatkoznak, amelyet nem az örökhagyó írt alá. A részítelet [25] bekezdésében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az örökhagyó végrendeleti aláírásának hiányában a végrendeletbe foglalt nyilatkozat nem értékelhető az örökhagyó nyilatkozataként.

[41] A részítelet indokolásának a He. 89. §-ával kapcsolatban kifejtett érveit – a hagyaték közjegyzői átadása, tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése – a felperesek tudomásul vették.

[42] Jogorvoslati kérelmet nem terjesztettek elő, de utaltak az ingatlan kiürítése tárgyában esetlegesen szükségessé váló további eljárásra.

[43] A fellebbezés a részíteletben foglalt főtárgy tekintetében alaptalan.

[44] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[45] Az elsőfokú bíróság részíteletének nem volt fellebbezéssel nem érintett rendelkezése, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében, a Pp. 370. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[46] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és abból helytálló következtetésre jutott, az alkalmazandó jogszabályok körét helyesen állapította meg. Érdemi döntésével az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglalt érvek az elsőfokú részítelet megváltoztatására nem voltak alkalmasak.

[47] A fellebbezés a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* pontjára alapította, tartalmában azonban a Pp. 369. § (3) bekezdés *b)* pontja

szerinti intézkedések megtételét, tanúbizonyítás lefolytatását is kérte. Ezért az ítéltábla a fenti rendelkezések értelmében vizsgálta az elsőfokú bíróság érdemi döntését.

[48] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően, a bizonyítékok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes értékelésével, a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy a támadott végrendelet alaki okból érvénytelen; az okirat nem az örökhagyó aláírását tartalmazza. A jogorvoslati kérelem a részítélet ezen megállapítását nem támadta, a bizonyítékok értékelését, a szakvélemények tartalmát nem vitatta. Ezért a másodfokú bíróság felülbírálata – a Pp. 370. § (1) bekezdésében írt korlátokra tekintettel – ezt a következtetést nem érinthette.

[49] Az örökhagyó aláírásának hiányában nem áll rendelkezésre olyan, a Ptk. 7:15-7:16. § szerinti írásbeli magánvégrendelet, amelynek érvényessége vagy hatályossága a továbbiakban vizsgálható lenne. A végintézkedési szabadság elvéből és a végrendelkezési jognyilatkozat személyes megtételének követelményéből (Ptk. 7:10. §, 7:11. §) következően az örökhagyó által alá nem írt okirat esetén az írásbeli magánvégrendelet Ptk. 7:17. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban szereplő alaki érvényességi kellékek nem értelmezhetők.

[50] A jogorvoslati kérelemben hivatkozott jogszabályhely [Ptk. 7:17. § (1) bekezdés b) pontja] megfogalmazása szerint az írásbeli magánvégrendelet alaki szempontból érvényes, ha [...] a végrendelkező a más által írt végrendelet esetén két tanú együttes jelenlétében aláírja, vagy ha azt már aláírta, az aláírást két tanú előtt, azok együttes jelenlétében a magáénak ismeri el. Jelen esetben a tanúk vallomásukkal igazolták, hogy az örökhagyó nem az együttes jelenlétükben írta alá a végrendeletet. A fellebbezésben sem vitatott részítéleti megállapítás szerint a végrendelkező az írásbeli magánvégrendeletet nem írta alá; az okiraton lévő kézjegy még abban az esetben sem tekinthető az örökhagyótól származónak, ha a tanúk akként nyilatkoztak volna, hogy azt név³ az együttes jelenlétükben magáénak ismerte el.

[51] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság nem értékelte okszerűtlenül a bizonyítás eredményét, a tényállás módosítására ezért nem volt indok [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja]. Szükségtelen volt a tanúk ismételt meghallgatása a végrendeleti aláírás örökhagyói elismerésére vonatkozóan, ezért az elsőfokú részítélet Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti anyagi felülbírálata sem vezetett a döntés megváltoztatásához.

[52] tanú³ végrendeleti tanú táblázatban lévő aláírásának hiánya – a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően – nem eredményezné a végintézkedés érvénytelenségét, hiszen a tanú kézjegye mindkét lap alján szerepel. Az elsőfokú részítélet zárórészének erre vonatkozó megállapítása nem ellentétes a [24] bekezdés tartalmával, mivel az utóbbi a tanúk aláírásának első lap alján és a második lap táblázat alatti feltüntetését állapította meg. Az örökhagyó aláírásának hiánya miatt azonban e körülménynek sincs jelentősége.

[53] A kereset tartalmából kitűnően a felperesek az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítását követően öröklésből eredő jogait is érvényesíteni kívánták a perben (tulajdonjog bejegyzés, birtokba adás iránti igények). Az elsőfokú bíróság a részítélettel elbírált érvénytelenségi, hatálytalansági kérelemhez kapcsolódóan e kérdésekben nem határozott; a He. 89. §-át felhívva a közjegyzői eljárás lefolytatására utalt. Ezt a részítéleti rendelkezést a fellebbezés nem támadta, azt a felperesek is elfogadták; az ítéltábla felülbírálata a döntést nem érintette.

[54] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében, a részítélettel elbírált főtárgy tekintetében helybenhagyta.

[55] A döntés részbeni megváltoztatásának oka az eljárási illeték mértékének téves meghatározása volt. A felperesek keresetlevelükben a végrendelet érvénytelensége, hatálytalansága iránti igényük értékét 42.659.990 forintban, a gazdasági társaságok üzletrészenek tulajdonjoga, értékének megtérítése kapcsán a perértéket 2.325.000 forintban,

majd a per későbbi szakaszában a használati díjigény tárgyának értékét 1.800.000 forintban határozták meg. Ennek alapján a per tárgyának teljes értéke [Pp. 21. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *a*) pontja, (3) bekezdés *a*) pontja, (5) bekezdése] 46.784.990 forint. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés *a*) pontja szerint 1.500.000 forint eljárási illeték számolandó a teljes eljárásra. A részítélettel elbírált perérték és a teljes perérték aránya (42.659.990 forint/46.784.990 forint) 91% - 9%; ezért az érdemi döntéssel érintett eljárásra vonatkozóan a kereseti illeték 91%-ára vonatkozóan hozható csak rendelkezés. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú részítéletben meghatározott, az alperesek által az állam javára fizetendő illeték összegét a Pp. 383. § (6) bekezdése értelmében leszállította, e körben az érdemi döntést részben megváltoztatva.

[56] A fellebbezés egyebekben érdemben eredménytelen volt, ezért a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése, valamint a 87. § (1)-(2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban pervesztesnek bizonyult alpereseket kötelezte a másodfokú bíróság a felperesek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére az Ükr. 3. § (2) bekezdés *b*) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése értelmében, 42.659.990 forint fellebbezett érték alapulvételével. A felperesek által felszámított összeget az Ükr. 3. § (6) bekezdése szerint felére mérsékelte, tekintettel az ügyvéd által készített egy beadványra és az ügy tárgyaláson kívüli elbírálására.

[57] Az alperesek teljes személyes költségfeljegyzési jog kedvezményében részesültek, a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint pervesztességük alapján kötelesek a feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére is, amelynek összege az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján 2.500.000 forint.

Budapest, 2022. február 8.

dr. Kovács Helga s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota
bíró